Augustinus, Aurelius: Opuscula
Strassburg: Martin Flach (printer of Strassburg), 20 Mar. 1489, 1489

¶ Ex libro retractationũ btĩ augustini

LJbros de doctrĩa christiana cũ impfectos cõperissẽ pficere malui: q̃z eis sic relict ad alia retractãda trãsire. Cõpleui ġ terciũ q̃ script⁹ fuerat vsq̃z ad eũ locũ vbi cõmemoratũ ẽ ex euãgelio testimoniũ de muliere q̃ abscondit fermẽtũ ĩ trib⁹ mẽsuris farine donec fermentaret totũ. Addidi etiã nouissimũ librũ: ⁊ in q̃ttuor libris op⁹ illud cõpleui. Quoꝝ pmi tres adiuuãt: vt scripture intelligant. Quart⁹ aũt quõ q̃ intelligim⁹ pferẽda sint. In secũdo sane libro de autore libri quẽ plures vocãt sapiẽtiã salomonis: ꝙ etiã ipm sic eccl'iasticũ iesus filii⁹ sirach scripsit: nõ ita ꝯstare vt a me dictũ est: postea didici: ⁊ om̃ino pbabilius cõperi nõ esse hunc ei⁹ libri autorẽ. Ubi aũt dixi. his q̃dragintaq̃ttuor libris testamẽti veteris terminat autoritas: ex cõsuetudine q̃ iã loquit ecclesia vetus testamentũ appellaui. apl's aũt nõ videt appellare vet⁹ testamentũ nisi qd datũ est ĩ mõte syna. Et ĩ eo ꝙ dixi d tẽpoꝝ historia sanctũ ambrosiũ soluisse q̃stionẽ tãq̃z coetanei fuerint plato ⁊ hieremias: me fefellit memoria. Nã q̃d ille eps de hac re senserit: in libro ei⁹ legit quẽ de sacramẽtis siue de phia scripsit. Hoc op⁹ sic incipit. Sunt pcepta quedã.

¶ Aurelij Augustini doctoris in libros q̃ttuor d doctrina christiana Prologus incipit.

SVnt precepta q̃dã tractãdaꝝ scripturaꝝ: q̃ studiosis earũ video nõ incõmode posse tradi: vt nõ soluz legẽdo alios: q̃ diuinarũ lraꝝ opta aperuerũt: sz etiã ipsi aperiẽdo pficiãt. Hec tradere ĩstitui volẽtib⁹ ⁊ valẽtib⁹ discere: si de⁹ ac dñs nr ea q̃ de hac re cogitãti solet suggerere: etiã scribẽti mihi ñ deneget. Qd añq̃z exordiar: videt mihi rñdendũ esse his q̃ hec rephẽsuri sũt: aut rephẽsuri essent: si eos nõ ante placarem⁹. Qd si nõnulli etiã post ista rephenderint saltẽ alios ñ mouebũt: n̄c ab vtili studio ad imperitie pigriciã reuocabũt q̃s mouere possent nisi pmunitos pparatosq̃z ĩuenirẽt. Quidã em̃ rephẽsuri sũt h op⁹ nrm: cũ ea q̃ pcepturi sum⁹ nõ intellexerint. Quidã vo cũ ĩtellectis vti noluerint: conatiq̃z fuerint scripturas diuinas sm hec pcepta tractare: neq̃z valuerint apire atq̃z explicare q̃ cupiũt: inaniter me laborasse arbitrant. Et q2 ipi non adiuuabunt h ope: nullũ adiuuari posse censebũt. Terciũ gen⁹ ẽ rephensoꝝ: q̃ diuinas scripturas: vl' reuera bñ tractãt vl' bñ tractare sibi vident. Qui qm̃ null' huiuscemodi obsuatõib⁹ lect: q̃les nũc tradere ĩstitui: facultatẽ exponendoꝝ scrõꝝ libroꝝ se assecutos vl' videt vl' putãt: nemini esse ista pcepta nccaria: sz poti⁹ totũ qd d illaꝝ lraꝝ obscuritate laudabiliter apit diuio mũere fieri posse clamitabũt. Quib⁹ oĩb⁹ breuit rñdens: ill' q̃ h̄ q̃ scribim⁹ nõ ĩtelligũt. h dico: me ñ ita esse rephendẽdũ q2 hec ñ ĩtelligũt: tãq̃z si lunã veterẽ vl' nouam sydusvé aliqd minime claꝝ vellẽt videre: qd ego intento digito demõstrarẽ. illis aũt nec ad ipm digitum meũ videndũ sufficiẽs esset acies oculorũ nõ, ppterea mihi succẽsere deberẽt. Illi vo q̃ etiã ist pcept cognit atq̃z pceptis ea q̃ ĩ diuĩs libris obscura sũt ĩtueri neq̃uerit: arbitrẽt se digitũ q̃dẽ meũ videre posse. sydera vo q̃b⁹ demõstrãdis intẽdit videre ñ posse. Et illi ġ ⁊ isti me rephẽdere desinãt: ⁊ lumẽ oculoꝝ diuinit⁹ sibi pberi depcent. Nõ em̃ si possũ mẽbꝝ meũ ad aliq̃d demõstrãdũ mouere: possũ etiã oculos attẽdere: q̃b⁹ vl' ipa demõstratio mea vl' etiã illud qd volo demõstrare cernat. Iã vero eoꝝ q̃ diuino munere exultant: ⁊ sine talib⁹ pceptis q̃lia nunc tradere institui: se scrõs libros intelligere atq̃z tractare gl'iant: ⁊ ppterea supflua voluisse me scribere existimant: sic est lenienda cõmotio: vt quãuis dei magno munere iure letent: recordent se tñ p homines didicisse vel litteras. nec propterea sibi ab

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-298/0319
TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG